

0.1 Introduksjon til Python

```
1 print("Hello world!")
```

Output

Hello world!

Python deler tall inn i tre typer:

int	reelle heltall
float	relle tall
complex	komplekse tall

Vi skal i denne boka konsentrere oss om `int` og `float`. Tallypene definerer vi ved å ekskludere eller inkludere punktum:

```
1 a = 3 # a er av typen int
2 e = -5 # e er av typen int
3 b = 2.8 # b er av typen float
4 c = 2. # c=2.0, og er av typen float
5 d = .7 # d=0.7, og er av typen float
6 f = -0.01 # f er av typen float
```

```
1 a = 5
2 b = 2
3
4 print("a+b = ", a+b);
5 print("a-b = ", a-b);
6 print("a*b = ", a*b);
7 print("a/b = ", a/b);
8 print("a**b = ", a**b); # potens med grunntall a og
                          # eksponent b
9 print("a//b = ", a//b); # 5/2 rundet ned til nærmeste
                          # heltall
10 print("a%b = ", a%b); # resten til a//b
```

Output

a+b = 7
a-b = 3
a*b = 10
a/b = 2.5
a**b = 25
a//b = 2
a%b = 1

Boolske verdier og vilkår

De boolske verdiene er verdiene **True** og **False**. Disse vil være resultatet når vi sjekker om objekter er like eller ulike. For å sjekke dette har vi de **sammenlignende operatorene**:

operator	betydning
<code>==</code>	er lik
<code>!=</code>	er <i>ikke</i> lik
<code>></code>	er større enn
<code>>=</code>	er større enn, eller lik
<code><</code>	er mindre enn
<code><=</code>	er mindre enn, eller lik

```
1 a = 5
2 b = 4
3
4 print(a == b)
5 print(a != b)
6 print(a > b)
7 print(a < b)
```

Output

```
False
True
True
False
```

I tillegg til de sammenlignende operatorene kan vi bruke de **logiske operatorene** **and**, **or** og **not**

```
1 a = 5
2 b = 4
3 c = 9
4
5 print(a == b and c > a)
6 print(a == b or c > a)
7 print(not a == b)
```

Output

```
False
True
True
```

Språkboksen

Sjekker som bruker de sammenlignende og de logiske operatorene, skal vi heretter kalle **vilkår**.

if, else og elif uttrykkene

Når vi ønsker å utføre handlinger bare *hvis* et vilkår er sant (**True**), bruker vi **if** uttrykket foran vilkåret. Koden vi skriver med innrykk under **if**-linjen, vil bare bli utført hvis vilkåret gir **True**.

```
1 a = 5
2 b = 4
3 c = 9
4
5 if c > b: # legg merke til kolon (:) til slutt
6     print("Jepp, c er større enn b")
7
8 if a > c: # legg merke til kolon (:) til slutt
9     print("Denne teksten kommer ikke i output, siden
    vilkåret er False")
```

Output

Jepp, c er større enn b

Hvis man først vil sjekke om et vilkår er sant, og så utføre handlinger hvis det *ikke* er det, kan vi bruke **else** uttrykket:

```
1 a = 5
2 c = 9
3
4 if a > c: # legg merke til kolon (:) til slutt
5     print("Denne teksten kommer ikke i output, siden
    vilkåret er False")
6
7 else: # legg merke til kolon (:) til slutt
8     print("Men denne kommer, fordi vilkåret i if-linja
    over var False")
```

Output

Men denne kommer, fordi vilkåret i if-linja over var False

else uttrykket tar bare hensyn til (og gir ikke mening uten) **if** uttrykket like over seg. Hvis vi vil at handlinger skal utføres *bare* hvis

ingen tidligere `if` uttrykk ga noe utslag, må vi bruke¹ `elif` uttrykket. Dette er et `if` uttrykk som slår inn hvis `if` uttrykket over *ikke* ga utslag.

```
1 a = 2
2
3 if a > 3:
4     print("Denne linja printes ikke, vilkåret er False")
5
6 elif a < 1: #Siden if uttrykket over ikke ga utslag,
7             sjekkes vilkåret b < 1
8     print("Denne linja printes ikke, vilkåret er False")
9
10 else:
11     print("Nå er vi sikre på at 1 < b < 3")
```

Output

Nå er vi sikre på at $1 < b < 3$

Lister

Lister kan vi bruke for å samle objekter. Objektene som er i listen kalles `elementene` til listen.

```
1 strings = ["98", "99", "100"]
2 floats = [1.7, 1.2]
3 ints = [96, 97, 98, 99, 100]
4 mixed = [1.7, 96, "100"]
5 empty = []
```

Elementene i lister er `indekserte`. Første objekt har indeks 0, andre objekt har indeks 1 og så videre:

¹`elif` er en forkortelse for `else if`, som også kan brukes.

```
1 strings = ["98", "99", "100"]
2 floats = [1.7, 1.2]
3 ints = [96, 97, 98, 99, 100]
4 mixed = [1.7, 96, "100"]
5 empty = []
```

Output

```
96
99
98
```

Med den innebygde funksjonen `append()` kan vi legge til et objekt i enden av listen. Dette er en [innebygd funksjon](#)¹, som vi skriver i enden av navnet på listen, med et punktum foran.

```
1 min_liste = []
2 print(min_liste)
3
4 min_liste.append(3)
5 print(min_liste)
6
7 min_liste.append(7)
8 print(min_liste)
```

Output

```
[]
[3]
[3, 7]
```

Med funksjonen `pop()` kan vi hente ut et objekt fra listen

¹Kort fortalt betyr det at det bare er noen typer objekter som kan bruke denne funksjonen.

```

1 min_liste = [6, 10, 15, 19]
2
3 a = min_liste.pop() # a = det siste elementet i listen
4 print("a =",a)
5 print("min_liste =",min_liste)
6
7 a = min_liste.pop(1) # a = elementet med indeks 1
8 print("a =",a)
9 print("min_liste =",min_liste)

```

Output

```

a = 19
min_liste = [6, 10, 15]
a = 10
min_liste = [6, 15]

```

Forklar for deg selv

Hva er forskjellen på å skrive `a = min_liste[1]` og å skrive `a = min_liste.pop(1)`?

for loop

For objekter som inneholder flere elementer, kan vi bruke **for**-looper til å utføre handlinger for hvert element. Handlingene må vi skrive med et innrykk etter **for**-uttrykket:

```

1 min_liste = [5, 10, 15]
2
3 for number in min_liste:
4     print(number)
5     print(number*10)
6     print("\n") # lager et blankt mellomrom
7

```

Output

```

5
50

10
100

15
150

```

Språkboksen

Å gå gjennom hvert element i (for eksempel) en liste kalles å **iterere over listen**.

Ofte er det ønskelig å iterere over heltallene 0, 1, 2 og så videre. Til dette kan vi bruke **range()**-funksjonen:

```
1 ints = range(3)
2
3 for i in ints:
4     print(i)
5
```

Output

```
0
1
2
```

while loop

Hvis vi ønsker at handlinger skal utføres fram til et vilkår er sant, kan vi bruke **while** metoden:

```
1 a = 1
2
3 while a < 5:
4     print(a)
5     a += 1
```

Output

```
1
2
3
4
```

Obs!

Bruk aldri innebygde funksjoner som navn på variabler.